

VA-strategi för Nyköpings kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2014-09-09

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1 Inledning	3
2 Bakgrundsanalys och överväganden	3
3 Mål och inriktning	3
3.1 Övergripande mål	3
3.2 Strategisk inriktning och mål.....	4
3.2.1 Strategiskt område 1: Plan för den allmänna VA-anläggningen	4
3.2.1.1 Vattenförsörjningen.....	5
3.2.1.1.1 Indikatorer	5
3.2.1.1.2 Aktiviteter 2014	6
3.2.1.2 VA-anläggningen ledningsnät, verk och pumpstationer	6
3.2.1.2.1 Indikatorer	6
3.2.1.2.2 Aktiviteter 2015.....	6
3.2.1.3 Dagvattenhantering	6
3.2.1.3.1 Indikatorer	7
3.2.1.3.2 Aktiviteter 2016.....	7
3.2.2 Strategiskt område 2: VA-försörjningen utanför verksamhetsområdet.....	7
3.2.2.1 Indikatorer	8
3.2.2.2 Aktiviteter 2015	8
3.2.3 Strategiskt område 3: Vattendirektivet	8
3.2.3.1 Indikatorer	9
3.2.3.2 Aktiviteter 2016.....	9
3.2.3.3 Aktiviteter 2016.....	9
3.2.3.4 Aktiviteter 2016.....	9
3.2.3.5 Aktiviteter 2016.....	10
3.2.3.6 Aktiviteter 2015.....	10
3.2.3.7 Aktiviteter 2016.....	10
3.2.3.8 Aktiviteter 2015.....	10
4 Strategins genomförande	10
4.1 Omfattning och volymer.....	10
4.2 Organisation av arbetet	10
4.3 Viktigaste samarbetspartners och samarbetsformer för genomförandet	11
4.4 Resurser för genomförandet.....	12
4.5 Arbetsmetoder och arbetsformer	12
5 Uppföljning och revidering av strategin	12
5.1 Uppföljning av strategin	12
5.2 Revidering av strategin	12

Sammanfattning

Tillsammans med Nyköpings kommuns VA-policy innehåller denna VA-strategi de övergripande politiska målsättningarna för vatten- och avloppsfrågor inom och utanför det kommunala verksamhetsområdet i Nyköpings kommun.

Denna strategi vägleder och tydliggör kommunens samlade målsättningar och de kommunala verksamheternas uppdrag och skyldigheter när det gäller vatten och avloppsfrågor.

VA-policy och VA-strategi tillsammans med beredningsdokument återfinns i Platinadokument 59012.

1 Inledning

Kommunernas behov av långsiktighet i vatten- och avloppsplanering är stor. Enligt vision 2020 ska Nyköpings kommun växa med 700 invånare per år och VA-anläggningen behöver därför byggas ut och förstärkas på ett strategiskt sätt. En plan för att ha en hållbar dagvattenhantering är viktig då nederbörds mängderna ökar och risken för översvämningar blir större. Kommunen har som stor markägare ett ansvar för ett aktivt arbete med åtgärder för att uppnå god status, enligt EU:s vattendirektiv på sjöar och vattendrag inom Nyköpings kommuns geografiska område. Även bebyggda områden runt om i kommunen behöver ha en plan för vatten och avloppsfrågan.

Denna strategi syftar till att tydliggöra kommunens målsättningar gällande frågor som rör vatten och avlopp.

2 Bakgrundsanalys och överväganden

Nyköpings kommun har i denna strategi tillsammans med kommunens VA-policy arbetat fram en av andra myndigheter ofta kallad VA-plan.

Kraven ökar på att kommuner ska ha långsiktiga planer för vatten- och avloppsfrågor. Vattendirektivet förväntar sig åtgärder för att uppnå god status på sjöar och vattendrag. Behov av samverkansformer blir allt tydligare både för att säkerställa kompetenser, uppfylla uppsatta mål och uppnå vattendirektivets kärnpunkt. Behovet av att tydliggöra målsättningar och ansvar för vatten- och avloppsfrågor är därmed stort.

3 Mål och inriktning

3.1 Övergripande mål

Den direkta målgruppen för denna strategi är Miljönämnden, Bygg- och tekniknämnden, Kommunstyrelsen, Kommunfullmäktige och verksamheterna Samhällsbyggnad, Tekniska divisionen och Räddning och säkerhet. Administrativa funktioner som ekonomiavdelning och strategiska miljöfunktioner ges också vägledning och tydlighet i prioriteringar.

Strategin vänder sig även till medborgare, företag och entreprenörer i Nyköpings kommun genom att policyn redovisar de övergripande och styrande målsättningarna för arbetet med vatten- och avloppsfrågor i Nyköpings kommun.

De övergripande målen för vatten- och avloppsfrågorna läggs fast i VA-policyn.

Denna strategi innehåller nedbrutna målsättningar med anledning av VA-policyn och indikatorer för att mäta utveckling av mål. Genom den årliga prioritering som sker i budgetprocessen anges takten med vilken framtagna mål i denna strategi ska förverkligas. Dessa uttrycks i de aktivitetslistor som anges i strategin. Genom framtagande och uppföljning av aktivitetslistor kan de politiska intentionerna tydliggöras och prioriteras. Satsningar och åtgärder prioriteras och planeras långsiktigt av berörda verksamheter.

Ansvarig för rapportering av måluppfyllelse anges i tabeller nedan avseende såväl uppdragsgivare som verksamhet. Avrapportering sker enligt beskrivning för respektive mål.

Aktivitetslistor i denna strategi följs upp och rapporteras av respektive verksamhet inom budgetprocessen. Ansvarig för avrapportering av måluppföljning till uppdragsgivare är respektive verksamhet.

VA-strategin ska årligen återrapporteras till Kommunstyrelsen och nämnd, och revidering av VA-strategin sker årligen. Prioriteringar till budgetprocessen aktualiseras av respektive verksamhet.

3.2 Strategisk inriktning och mål

Strategiska områden för att nå det övergripande målet att Nyköpings kommun ska ha en hållbar och långsiktig VA-strategi är:

- **Plan för den allmänna VA-anläggningen**
- **VA-försörjning utanför verksamhetsområdet**
- **Vattendirektivet**

3.2.1 Strategiskt område 1: Plan för den allmänna VA-anläggningen

En plan för den allmänna VA-anläggningen som inriktar sig på tre specifika huvudområden aktualiseras varje år.

- **Vatten försörjningen**
- **VA-anläggningen ledningsnät, verk och pumpstationer**
- **Dagvattenhantering**

De strategiska målen för delområde 1 är:

3.2.1.1 Vattenförsörjningen

- För att trygga den allmänna vattenförsörjningen krävs skyddsföreskrifter för aktuella vattentäkter.
- Nyköpings kommun har aktuell kunskap om och tillgång till reservvatten för den allmänna vattenförsörjningen, genom egna vattentäkter eller genom samverkan inom regionen.
- Risker avseende leveranssäkerhet och dricksvattenkvalitet ska kartläggas.
- Nyköpings kommun har beredskap att försörja hela eller delar av verksamhetsområdet i händelse av tillfälliga avbrott i vattenförsörjningen.

Berörda organisationsdelar är:

Nyköping och Oxelösunds vattenverksförbund, Nyköping Vatten, Oxelö Energi AB, Räddning och säkerhet, Miljöenheten, Livsmedelsenheten och Planeringsenheten.

3.2.1.1.1 Indikatorer

Indikator(mätetal)	Mätning (informationskälla)	Basvärde (basår)	Förväntat resultat under mandatperiod				Avrapportering till uppdragsgivare	
			2014	2015	2016	2017	Vem rapporterar	När sker rapportering
Aktuella vattenskyddsområden ska uppdateras på uppdrag av BTN	8 vattentäkter	Alla vattentäkter har skyddsföreskrifter men inga är uppdaterade samt skyddsföreskrifter saknas	0	2 vattentäkter utreds och skyddsföreskrifter uppdateras/år	2	2	VA-chef	Bokslut
Alla vattenverk som BTN är huvudman för ska genomgå Svenskt vattens OECD-analys	8 st vattenverk		2 vattenverk/år	2	2	2	VA-chef	Bokslut
Nyköpings kommun, Nyköping Vatten har	Krisövning varje år	Det finns en krishanteringsplan från 2013	1	1	1	1	VA-chef	Bokslut

beredskap och arbetar aktivt med krishantering.								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.1.1.2 Aktiviteter 2014

Utredning av reservvattentäkt genomförs av NOVF och slutförs till 2015-12-31.

3.2.1.2 VA-anläggningen ledningsnät, verk och pumpstationer

- Ledningsnät och anläggningars funktion och kondition ska följas upp med hjälp av nyckeltal och trender.
- VA-anläggningen ska förnyas så att dess värde bibehålls. Förnyelsetakten ska anpassas till anläggningens funktion och kondition.

3.2.1.2.1 Indikatorer

Indikator (mätetal)	Mätning (informationskälla)	Basvärde (basår)	Förväntat resultat under mandatperiod				Avrapportering till uppdragsgivare	
			2014	2015	2016	2017	Vem rapporterar	När sker rapportering
2 verk och 2 pumpstationer ska renoveras varje år		2	2	2	2	2	VA-chef	Bokslut
Andel av dricksvatten ledningsnätet som förnyas varje år	Förnyad ledning (%)	1%	1%	1%	1%	1%	VA-chef	Bokslut

3.2.1.2.2 Aktiviteter 2015

Alla tillstånd för avloppsreningsverken ska uppdateras t.o.m. 2016-12-31.

3.2.1.3 Dagvattenhantering

- Nyköpings kommun behöver ta fram en dagvattenstrategi som underlag vid bl.a. planarbeten.
- Föroreningsgrad och vattenmiljöns känslighet ska styra dagvattenhanteringen.

3.2.1.3.1 Indikatorer

Indikator (mätetal)	Mätning (informationskälla)	Basvärde (basår)	Förväntat resultat under mandatperiod				Avrapportering till uppdragsgivare	
			2014	2015	2016	2017	Vem rapporterar	När sker rapportering
Upprätta avtal med övriga markägare där kommunen har påverkan på vattendrag (dikningsföretag)	<ul style="list-style-type: none"> där kommunen har avloppsreningsverk där kommunen äger mark och använder vattendrag som recipient till dagvatten översvämningsrisk eller rasrisk föreligger 	3	3	3	3	3	Mark- och exploateringschef	Bokslut
Minskat tillskottsvatten till Brandholmen ARV	Ny dagvattenhantering ny ledning antal meter (m) följs upp/planeras genom förnyelseplaneringen	200	200	200	200	200	VA-chef	Bokslut
Minskning av tillskottsvatten till yttre reningsverk	Utredningar genomförs och åtgärder genomförs årligen	Åtgärder som genomförs årligen	1	2	1	2	VA-chef	Bokslut
Åtgärda översvämningsdrab bade områden	Utredningar och åtgärder genomförs årligen enligt föreslagen lista	Åtgärder som genomförs årligen	1	2	2	2	VA-chef	Bokslut

3.2.1.3.2 Aktiviteter 2016

Uppdrag ges från Bygg- och tekniknämnden till Kartenheten. Behov finns av att samordna information av Länsstyrelsens system VISS, i kommunens GIS-system.

3.2.2 Strategiskt område 2: VA-försörjningen utanför verksamhetsområdet

- Ny bebyggelse ska i första hand planeras i områden där anslutning till befintlig kommunal VA-anläggning är hållbart möjlig.
- Behovet och prioritering av en allmän VA-anläggning i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster 6§, hanteras genom denna strategi.

- Vid anslutning av fastigheter utanför verksamhetsområden för VA ska anläggningsavgift tas ut enligt kommunens VA-taxa och följa lagen om allmänna vattentjänster.

3.2.2.1 Indikatorer

Indikator (mätetal)	Mätning (informationskälla)	Basvärde (basår)	Förväntat resultat under mandatperiod				Avrapportering till uppdragsgivare	
			2014	2015	2016	2017	Vem rapporte- rar	När sker rapport- ering
Inventering Enskilda avlopp	Inventerade avlopp/år	430	430	430	430	430	Miljö- chef	Bokslut

3.2.2.2 Aktiviteter 2015

Uppdrag ges från Bygg- och tekniknämnden till Samhällsbyggnad att utreda områden utanför VO enligt tidplan och efter den behovsanalys som är gjord i dokumentet: Planering områden utanför VO (258343).

3.2.3 Strategiskt område 3: Vattendirektivet

- Nyköpings kommun ska eftersträva regional samverkan i VA-frågor
- Genom att arbeta för ständig förbättring av slammets värde som växtnäring och nå ett hållbart kretslopp med återföring av näringsämnen tar kommunen ett helhetsgrepp på slamhanteringen, samt avloppsfraktioner som latrin, urin och material ur fosforfällor, från källa till produktiv mark.

3.2.3.1 Indikatorer

Indikator (mätetal)	Mätning (Informationskälla)	Basvärde (basår)	Förväntat resultat under mandatperiod				Avrapportering till uppdragsgivare	
			2014	2015	2016	2017	Vem rapporterar	När sker rapportering
Samarbete med NVVF	Deltagande i samrådsgrupper	0	0	3	4	4	SHB rapporterar till KS	Bokslut
Antal ton slam ut på brukbar mark		1000	1000	1500	2000	3000	VA-chef	Bokslut
Tillsyn av dagvatten/oljeavskiljare	Tillsyn gata/P-plats	0	5	5	5	5	Miljöchef	Bokslut
Tillsyn hamnar/båtklubbar	Tillsyn hamnar och båtklubbar	0	5	0	0	5	Miljöchef	Bokslut
Tillsyn gödselhantering inom jordbruket		40	40	40	40	40	Miljöchef	Bokslut
Tillsynsinsatser på förorenade områden		5	5	5	5	5	Miljöchef	Bokslut
Alla icke kommunala vattentäkter ska uppdateras. Totalt finns 15 icke kommunala vattentäkter, varav 2 har skydd idag		0	1	1	1	1	Chef för Livsmedelsenheten	Bokslut

3.2.3.2 Aktiviteter 2016

Uppdrag ges från Bygg- och tekniknämnden till Tekniska divisionen att ta fram en underhålls- och skötselplan för Stenbro våtmark.

3.2.3.3 Aktiviteter 2016

Uppdrag ges från Bygg- och tekniknämnden till Samhällsbyggnad att medverka i sportfiskarnas projekt "Projektering inför restaurering av Långsjön".

3.2.3.4 Aktiviteter 2016

Uppdrag ges från Bygg- och tekniknämnden till Samhällsbyggnad att arbeta med projekt Blåstruktur.

3.2.3.5 Aktiviteter 2016

Uppdrag ges från Bygg- och tekniknämnden till Samhällsbyggnad att medverka vid sportfiskarnas kartläggning av lekområden för kustfisk i Södermanlands läns kustmynnande vattendrag med fokus på återskapande av våtmarker.

3.2.3.6 Aktiviteter 2015

Uppdrag ges från Kommunstyrelsen till Räddning och säkerhet att ta fram behov och plan för effektiva släckmetoder vid brand och saneringsmetoder.

3.2.3.7 Aktiviteter 2016

Uppdrag ges från Bygg- och tekniknämnden till Samhällsbyggnad att ta fram en checklista för prövning av bygglov som täcker in dagvatten och strandskydd.

3.2.3.8 Aktiviteter 2015

Uppdrag ges från Bygg- och tekniknämnden till Samhällsbyggnad att tillsammans med Tekniska divisionen ta fram ett arbetssätt för tillsyn av fettavskiljare.

4 Strategins genomförande

En del av vatten- och avloppsfrågorna, t.ex. utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen och dagvattenhanteringen, tas om hand i kommunens planprocess. I Översiktsplan och Fördjupad översiktsplan beskrivs att VA-utredningar och vattenmodelleringar behöver göras för att få helhetslösningar och se hur den befintliga VA-anläggningen påverkas.

I budgetprocessen har alla instanser och verksamheter ansvar för att arbeta fram konkreta åtgärdsplaner som tydligt prioriteras och beslutas i budgetprocessen.

Uppföljning av denna strategi görs årligen genom budgetprocessen. Uppföljning sker även på nedbrutna målsättningar, planerade och genomförda aktiviteter inom VA-strategin som utgör nedbrytning av VA-policyn. Utvärdering av denna strategi sker årligen.

4.1 Omfattning och volymer

4.2 Organisation av arbetet

Miljönämnden ansvarar för tillsyn av den kommunala VA-anläggningen, förutom Brandholmens avloppsreningsverk där Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet. Miljönämnden ansvarar också för krav på rening av avlopp som finns utanför det kommunala verksamhetsområdet för VA, d.v.s. alla enskilda avlopp och avloppslösningar inom samfälligheter. Miljönämnden överlåter via internöverenskommelse till Samhällsbyggnads Miljöenhet att genomföra den tillsyn och den rådgivning som krävs för att nämnden ska fullgöra sitt ansvar.

Genomförd tillsyn av Miljönämnden blir underlag för beslut om om- och tillbyggnad av VA-anläggningen. De behov som framkommer genom Miljökontorets tillsyn behöver därför ingå i budgetprocess och ligga till grund för Bygg- och tekniknämndens beslut om till- och ombyggnad av den kommunala VA-anläggningen.

Mark- och exploateringsfrågor ansvarar Kommunstyrelsen för. Ansvar för genomförandet av exploateringar av markområden delegeras från Kommunstyrelsen till Mark- och exploateringsenheten vid Samhällsbyggnad. En planerad exploatering av ett markområde, regleras genom ÖP, FÖP och detaljplaner. Planerad exploatering av ett markområde hanteras genom att Mark- och exploateringsenheten i sina underlag tar in kostnad för exploatering och drift av VA inom aktuellt område. Inför övertagande gör Tekniska divisionens VA-enhet en kontrollbesiktning. Genom att kostnad för drift och eventuella kvalitetsbrister uppmärksammas nås tydlighet kring vilka resurser som ska tillföras drift av VA för aktuellt exploaterat område. Resultatet av kontrollbesiktningen utgör beslutsunderlag då utbyggd VA överförs från exploatering (Kommunstyrelsen) till drift (Bygg- och tekniknämnden)

Bygg- och tekniknämnden ansvarar för verksamhetsfrågor inom det kommunala verksamhetsområdet och för den årliga utbyggnaden av den kommunala VA-anläggningen. Bygg- och tekniknämnden överlåter via internöverenskommelse ansvaret för att genomföra underhåll och planerad utbyggnad av VA-anläggningen till Tekniska divisionens VA-enhet. Bygg och tekniknämndens beslut om om- och tillbyggnad av VA-anläggningen för innevarande och kommande budgetår behöver bland annat baseras på resultat av Miljönämndens tillsyn. Bygg- och tekniknämndens äskande av ram i budgetprocess ska alltså baseras på ställningstagande kring resultat av Miljönämndens tillsyn på VA-anläggningen och enskilda avlopp, uppkomna behov från VA-verksamhet och exploateringsbehov.

De årliga prioriteringar och planerade aktiviteter och åtgärder som blir resultatet av ovanstående process tas fram och revideras via budgetprocessen. Planerade prioriteringar och aktiviteter beslutas genom att de förs in i reviderat förslag till VA-strategi vilken fastställs av Kommunfullmäktige. VA-strategin kommer därmed årligen att ändras utifrån gjorda prioriteringar och planerade aktiviteter och åtgärder.

4.3 Viktigaste samarbetspartners och samarbetsformer för genomförandet

Miljönämnden, Bygg- och tekniknämnden, Samhällsbyggnad och Tekniska divisionen planerar och genomför årligen aktiviteter som är baserade på målsättningar i VA-policy och grundade på genomförd prioritering i årlig budgetprocess.

Externa samarbetspartners inom området för denna policy är Nyköping och Oxelösunds Vattenverksförbund, Oxelö Energi, Länsstyrelsen och Nyköpingsåarnas vattenvårdsförbund.

4.4 Resurser för genomförandet

Det går åt en hel del resurser till aktiviteterna. Tydliggörande av att aktiviteter blir prioriterade och genomförda sker enligt beställning från uppdragsgivare. Politiken kan se vad som görs i dessa frågor samt ha möjlighet att varje år prioritera efter de målsättningar som är uppsatta. Det innebär att strategin förverkligas inom budgetram eftersom den grundas på de prioriteringar som gjorts i strategin.

4.5 Arbetsmetoder och arbetsformer

Prioriteringar behöver synkas mellan alla verksamheter i kommunen. Framtagna rutiner behöver implementeras i verksamheterna.

För att underlätta arbetet med att ta fram prioriteringar i kommunens verksamheter används de dokument som finns framtagna för vatten- och avloppsfrågorna. Dessa dokument utgör grunden idag för VA-planeringen i Nyköpings kommun.

Ihop med ÖP och FÖP används VA-strategin för den kommunala VA-planeringen.

5 Uppföljning och revidering av strategin

5.1 Uppföljning av strategin

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning av strategin. De aktivitetslistor som hör till strategin följs upp minst en gång varje år i bokslut och diskuteras inför varje budgetprocess.

5.2 Revidering av strategin

Denna strategi tillsammans med VA-policy för vatten- och avloppsfrågorna innehåller de långsiktiga målsättningarna för VA-frågorna. Enligt kommunens riktlinjer för styrdokument ska målsättningarna aktualitetsprövas minst vart fjärde år. Denna strategi och dess målsättningar revideras årligen efter de prioriteringar som skett i budgetprocessen.

Kommunstyrelsen är ansvarig nämnd för revidering av denna strategi.

Underlag för revidering av strategin är gjorda prioriteringar i budgetprocess för de verksamheter som ansvaras av Kommunstyrelsen, Bygg- och tekniknämnden och Miljönämnden.

VA vid Tekniska divisionen och planeringsenheten vid Samhällsbyggnad bereder respektive del ur denna strategi för VA-anläggningen. Miljöenheten bereder områden utanför VO. Samhällsbyggnad med hjälp av vattenmiljögruppen(VMG) bereder de delar av VA-strategin som berör vattendirektivet. Respektive verksamhet rapporterar till respektive nämnd.